

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Кафедра загальної, військової та дитячої хірургії
з курсом урології та офтальмології

Силабус навчальної дисципліни
«Андрологія і сексопатологія»

Обсяг навчальної дисципліни	Загальна кількість годин на дисципліну: 90 годин, 3 кредити ECTS
Дні, час, місце проведення навчальної дисципліни	За розкладом занять. Кафедра загальної, військової та дитячої хірургії з курсом урології та офтальмології. Одеса, вул. Пастера 9, пров. Валіховський, 5, Багатопрофільний медичний центр ОНМедУ. 1 хірургічне відділення, 2 хірургічне відділення
Викладач (-і)	Каштальян М.А., д.мед.н, професор, завідувач кафедри. Професори: д.мед.н Ф.І. Костев, д.мед.н Ю.М. Дехтяр, д.мед.н Ухаль М.І., д.мед.н Р.В. Савчук Доценти: к.мед.н. І.В. Рачок, к.мед.н.І. Красилюк, к.мед.н..В. Шостак, к.мед.н. С.О. Борисов, к.мед.н. О.І. Кваша Асистент кафедри к.мед.н. С.В. Богацький
Контактна інформація	Довідки за телефонами: Білаш Оксана Вікторівна, завуч кафедри 093-848-4048 Ільїна-Стогнієнко Вікторія Юріївна, відповідальна за організаційно-виховну роботу кафедри 067-971-21-05 Дехтяр Юрій Миколайович 0509603077 Жебраковська Марина Юріївна, старший лаборант кафедри 050-316-10-91 E-mail: surgdep@onmedu.edu.ua Очні консультації: з 14.00 до 17.00 кожного четверга, з 9.00 до 14.00 кожної суботи Онлайн - консультації: з 14.00 до 17.00 кожного четверга, з 9.00 до 14.00 кожної суботи. Посилання на онлайн - консультацію надається кожній групі під час занять окремо.

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Кафедра загальної, військової та дитячої хірургії
з курсом урології та офтальмології

КОМУНІКАЦІЯ

Комунікація зі здобувачами буде здійснюватися аудиторно (очно).

Під час дистанційного навчання комунікація здійснюється через платформу Microsoft Teams, а також через листування електронною поштою, месенджери Viber (через створені у Viber групи для кожної групи, окремо через старосту групи).

АНОТАЦІЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Предмет вивчення дисципліни - володіння навичками опитування, визначення принципів та характеру лікування і профілактики розвитку ускладнень захворювань чоловічої статеві системи, вивчення навчальної дисципліни є вивчення клінічної анатомії, фізіології органів і вади розвитку чоловічої статеві системи, травматичних пошкоджень органів чоловічої статеві системи, хвороби Пейроні, неспецифічних і специфічних запальних захворювань органів чоловічої статеві системи, еректильної дисфункції, еякуляторних порушень, чоловічого безпліддя та чоловічого гіпогонадізму, ведення медичної документації, здатність застосовувати знання в практичних ситуаціях, розуміння предметної області та професійної діяльності, здатність до адаптації та дії в новій ситуації, прийняття обґрунтованого рішення, здатність працювати в команді, діяти соціально відповідально та свідомо.

Мета дисципліни: засвоєння базових теоретичних та практичних знань з етіології, патогенезу, клінічних проявів захворювань чоловічої статеві системи, профілактики ускладнень та реабілітації хворих у межах, відповідних підготовці лікаря з урахуванням особливості його спеціальності, підвищення якості підготовки сучасного лікаря в галузі андрології, якій володіє терапевтичними, хірургічними знаннями та практичними навичками, спрямованими на профілактику, лікування андрологічних захворювань та зменшення безплідних подружніх пар.

Завдання навчальної дисципліни:

- Визначати нові наукові напрямки, теоретичні та практичні проблеми в галузі андрології і сексопатології.
- Засвоїти анатомо-фізіологічні особливості чоловічої статеві системи.
- Володіння навичками опитування, визначення принципів та характеру лікування і профілактики розвитку ускладнень захворювань чоловічої статеві системи.
- Визначати, інтерпретувати, диференціювати та трактувати симптоми та синдроми в андрології і сексопатології.

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Кафедра загальної, військової та дитячої хірургії
з курсом урології та офтальмології

- Визначати основні етіологічні та патогенетичні фактори ризику та складати план комплексної діагностики андрологічного пацієнта.
- Визначати методи діагностики, алгоритми консервативного лікування при захворюваннях чоловічої статеві системи.
- Інтерпретувати результати об'єктивного і лабораторного та інструментального дослідження пацієнтів.
- Тракувати етіологію, патогенез та класифікацію, клінічну картину при захворюваннях чоловічої статеві системи.
- Визначення тактики надання екстреної медичної допомоги, визначення тактики ведення хворого при коморбідній патології.
- Проводити опитування та фізикальне обстеження хворих із недостатністю органів та систем.
- Діяти соціально відповідально та свідомо, здатність працювати в команді, дотримуватися вимог етики, біоетики та деонтології у своїй фаховій діяльності.

Очікувані результати:

У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувачі повинні:

Знати:

- історію розвитку андрологічної допомоги в Україні та сучасні тенденції розвитку андрології і сексопатології;
- анатомо-фізіологічні особливості чоловічої статеві системи;
- основні етапи статевого розвитку чоловіків та механізми його порушень;
- етіологію, патогенез, класифікацію, клінічні прояви та ускладнення захворювань чоловічої статеві системи;
- причини, механізми розвитку та клінічні особливості первинного і вторинного гіпогонадізму, вікового андрогенодефіциту;
- етіологію, патогенез, клінічну картину та принципи лікування запальних захворювань чоловічих статевих органів;
- особливості травматичних ушкоджень статевого члена та органів калитки;
- сучасні уявлення про приапізм, хворобу Пейроні, еректильну дисфункцію та інші сексуальні розлади у чоловіків;
- етіологічні та патогенетичні фактори чоловічого безпліддя;
- сучасні методи діагностики андрологічних захворювань;
- принципи лабораторної та інструментальної діагностики в андрології;
- основні принципи консервативного та хірургічного лікування захворювань чоловічої статеві системи;
- принципи корекції гіпогонадізму та реабілітації андрологічних пацієнтів;
- основи планування сім'ї та сучасні допоміжні репродуктивні технології;
- принципи профілактики захворювань чоловічої статеві системи;

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Кафедра загальної, військової та дитячої хірургії
з курсом урології та офтальмології

- алгоритми надання невідкладної медичної допомоги при ургентних станах в андрології;
- вимоги медичної етики, біоетики, деонтології та професійної субординації в роботі лікаря.

Вміти:

- збирати скарги, анамнез захворювання та життя у пацієнтів з андрологічною патологією;
- проводити фізикальне обстеження пацієнтів із захворюваннями чоловічої статеві системи;
- визначати та інтерпретувати основні клінічні симптоми і синдроми в андрології та сексопатології;
- проводити диференційну діагностику захворювань чоловічої статеві системи;
- формулювати попередній клінічний діагноз та обґрунтовувати його;
- складати план комплексного обстеження андрологічного пацієнта;
- призначати та інтерпретувати результати лабораторних, гормональних та інструментальних досліджень;
- визначати фактори ризику розвитку захворювань чоловічої статеві системи;
- оцінювати репродуктивне здоров'я чоловіка та результати обстеження при безплідді;
- визначати тактику ведення пацієнтів при найбільш поширених андрологічних захворюваннях;
- обґрунтовувати вибір методів консервативного та оперативного лікування;
- визначати показання до направлення пацієнта на спеціалізоване лікування або хірургічне втручання;
- надавати невідкладну медичну допомогу при ургентних станах в андрології;
- проводити первинну та вторинну профілактику захворювань чоловічої статеві системи;
- здійснювати реабілітаційні заходи у пацієнтів з андрологічною патологією;
- виконувати базові медичні маніпуляції відповідно до професійних компетентностей лікаря;
- вести медичну документацію згідно з чинними нормативними вимогами;
- працювати в мультидисциплінарній команді, дотримуватися принципів медичної етики, деонтології та професійної комунікації;
- приймати обґрунтовані клінічні рішення в типових та нестандартних професійних ситуаціях.

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Кафедра загальної, військової та дитячої хірургії
з курсом урології та офтальмології

ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Форми і методи навчання:

Дисципліна буде викладатися у формі практичних занять; організації самостійної роботи здобувача.

Методи навчання:

Практичні заняття: словесні методи: бесіда, пояснення, дискусія, обговорення проблемних ситуацій; наочні методи: ілюстрація (у тому числі мультимедійні презентації); практичні методи: виконання тестових завдань, вирішення ситуаційних завдань.

Самостійна робота: робота з рекомендованою основною та додатковою літературою, з електронними інформаційними ресурсами, підготовка до практичних занять; самостійне виконання індивідуального завдання, підготовка доповіді та презентації для захисту індивідуального завдання.

Зміст навчальної дисципліни:

Змістовий модуль 1:

Тема 1. Історія та етапи розвитку андрологічної допомоги в Україні.

Тема 2. Анатомія і фізіологія статевих органів чоловіків. Аномалії розвитку статевих органів у чоловіків.

Тема 3. Порушення темпів статевого розвитку чоловіків. Первинний гіпогонадізм.

Тема 4. Порушення темпів статевого розвитку чоловіків. Вторинний гіпогонадізм.

Тема 5. Віковий андрогенодефіцит.

Змістовий модуль 2:

Тема 6. Запальні захворювання чоловічих статевих органів.

Тема 7. Травматичні ушкодження статевого члена й органів калитки.

Тема 8. Приапізм. Хвороба Пейроні.

Тема 9. Ерекційна дисфункція.

Тема 10. Хірургія порушень статевого розвитку.

Тема 11. Варикоцеле. Імуноандрологія.

Змістовий модуль 3:

Тема 12. Принципи корекції гіпогонадізму.

Тема 13. Чоловіча неплідність.

Тема 14. Планування сім'ї. Допоміжні репродуктивні біотехнологічні методики в лікуванні безплідного шлюбу.

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Кафедра загальної, військової та дитячої хірургії
з курсом урології та офтальмології

Перелік рекомендованої літератури:

Основна:

1. Урологія: підручник для студ. вищих мед. навч. закладів / [С. П. Пасечніков, С. О. Возіанов, В. М. Лісовий та ін.]; за ред. С. П. Пасечнікова. – Вінниця: Нова Книга, 2019. – Вид. 3-тє, випр. і допов. – 424 с.
2. Горпинченко І.І. Клінічна андрологія: довідник лікаря «Андролог» / І.І. Горпинченко, Ю.М. Гурженко. – К.: ТОВ «Бібліотека «Здоров'я України», 2018. – 222 с.
3. Salonia A., Bettocchi C., Boeri L. et al. European Association of Urology Guidelines on Sexual and Reproductive Health 2025: Male Infertility / European Urology Focus. – 2025. – ISBN 978-94-92671-19-6 (uroweb.org/guidelines/sexual-and-reproductive-health).

Додаткова:

4. Salonia A., Bettocchi C., Boeri L. et al. European Association of Urology Guidelines on Male Sexual and Reproductive Health: 2025 Update on Male Hypogonadism, Erectile Dysfunction, Premature Ejaculation, and Peyronie's Disease / European Urology. — 2025. — Vol. 88, № 2. — P. 105–117.
5. Shin D., Sansone A., Krishnappa P. et al. Sexual Dysfunctions in Male Patients with Infertility: Recommendations from the Fifth International Consultation for Sexual Medicine (ICSM 2024) / Sexual Medicine Reviews. — 2026. — Vol. 14, № 1.
6. Khera M., Adaikan G., Buvat J. et al. Male Hypogonadism: Recommendations from the Fifth International Consultation on Sexual Medicine (ICSM 2024) / Sexual Medicine Reviews. — 2025. — Vol. 13, № 4. — P. 548–566.
7. Boeri L., Masterson T., Antonio L. et al. Testosterone Therapy in Adult Males with Hypogonadism / European Urology. — 2025. — Online ahead of print.
8. Agarwal A., Finelli R., Selvam M.K.P. et al. Global Andrology Forum (GAF) Clinical Guidelines on the Management of Infertile Men with Varicocele / World Journal of Men's Health. — 2025. — Vol. 43, № 3.
9. Palani A., Cannarella R., Saleh R. et al. Impact of Varicocele Repair on Assisted Reproductive Technique Outcomes in Infertile Men: A Systematic Review and Meta-Analysis / World Journal of Men's Health. — 2025. — Vol. 43, № 2. — P. 344–358.
10. Park S., Lee J.H., Park H.J. Recent Guidelines and Perspectives for Varicocele: A Clinical Consensus and Recommendations from the Korean Society for Sexual Medicine and Andrology / World Journal of Men's Health. — 2025. — Vol. 43, № 4.
11. World Health Organization. WHO Guideline for the Prevention, Diagnosis and Treatment of Infertility. — Geneva: World Health Organization, 2025.

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Кафедра загальної, військової та дитячої хірургії
з курсом урології та офтальмології

12. World Health Organization. WHO Laboratory Manual for the Examination and Processing of Human Semen. — 6th ed. — Geneva: World Health Organization, 2021. — 276 p.
13. Esteves S.C., De Jonge C.J., Pacey A., Vazquez-Levin M.H. The 2025 WHO Infertility Guideline: Value in Focusing on Clinical Varicocele and Recognizing Gaps in Male Diagnosis and Treatment / Human Reproduction. — 2026. — Vol. 41, № 3. — P. 314–318.
14. Salonia A., Bettocchi C., Capogrosso P. et al. EAU Guidelines on Sexual and Reproductive Health. — Arnhem: European Association of Urology, 2024. — ISBN 978-94-92671-19-6.
15. Wein A.J., Kavoussi L.R., Partin A.W., Peters C.A. Campbell-Walsh-Wein Urology. — 12th ed. — Philadelphia: Elsevier, 2020.
16. Naik N., Roth B., Lundy S. Artificial Intelligence for Clinical Management of Male Infertility: A Scoping Review / Current Urology Reports. — 2025. — Vol. 26, № 1.
17. Ricardo Gonzalez, Barbara M. Ludwikowski. Handbook of Urological Diseases in Children. — Springer, 2017. — 280 p.

Електронні інформаційні ресурси:

1. <https://moz.gov.ua/> – Міністерство охорони здоров'я України
2. www.ama-assn.org – Американська медична асоціація / American Medical Association
3. www.who.int – Всесвітня організація охорони здоров'я
4. www.dec.gov.ua/mtd/home/ - Державний експертний центр МОЗ України
5. <http://bma.org.uk> – Британська медична асоціація
6. <http://iss-sic.com/> - Міжнародна спільнота хірургів

ОЦІНЮВАННЯ

Форми і методи поточного контролю: усний (опитування), тестування, оцінювання виконання практичних вправ, оцінювання комунікативних навичок, розв'язання ситуаційних клінічних завдань, оцінювання активності на занятті та самостійної роботи здобувачів.

Критерії поточного оцінювання на практичному занятті

Оцінка	Критерії оцінювання
--------	---------------------

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Кафедра загальної, військової та дитячої хірургії
з курсом урології та офтальмології

Відмінно «5»	Здобувач вільно володіє матеріалом, бере активну участь в обговоренні та вирішенні ситуаційної клінічної задачі, впевнено демонструє практичні навички та інтерпретації даних клінічного, лабораторних та інструментальних досліджень, висловлює свою думку з теми заняття, демонструє клінічне мислення.
Добре «4»	Здобувач добре володіє матеріалом, бере участь в обговоренні та вирішенні ситуаційної клінічної задачі, демонструє практичні навички та інтерпретації даних клінічного, лабораторних та інструментальних досліджень з деякими помилками, висловлює свою думку з теми заняття, демонструє клінічне мислення.
Задовільно «3»	Здобувач недостатньо володіє матеріалом, невпевнено бере участь в обговоренні та вирішенні ситуаційної клінічної задачі, демонструє практичні навички та інтерпретації даних клінічного, лабораторних та інструментальних досліджень з суттєвими помилками.
Незадовільно «2»	Здобувач не володіє матеріалом, не бере участь в обговоренні та вирішенні ситуаційної клінічної задачі, не демонструє практичні навички та інтерпретації даних клінічного, лабораторних та інструментальних досліджень.

Форми і методи підсумкового контролю: залік.

Залік, виставляється здобувачу, який виконав усі завдання робочої програми навчальної дисципліни, приймав активну участь у практичних заняттях, виконав індивідуальне завдання та має середню поточну оцінку не менше ніж 3,0 і не має академічної заборгованості.

САМОСТІЙНА РОБОТА ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Самостійна робота з рекомендованою основною та додатковою літературою, з електронними інформаційними ресурсами, підготовка до практичних занять;

Самостійне виконання індивідуального завдання, підготовка доповіді та презентації для захисту індивідуального завдання.

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Кафедра загальної, військової та дитячої хірургії
з курсом урології та офтальмології

ПОЛІТИКА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Політика щодо дедлайнів та перескладання:

- Пропуски занять з неповажних причин відпрацьовуються за розкладом черговому викладачу.
- Пропуски з поважних причин відпрацьовуються за індивідуальним графіком з дозволу деканату.
- Перескладання незадовільної оцінки проводиться в дні консультацій і відпрацювань; при дистанційному навчанні – в терміни, визначені й узгоджені з викладачем.

Політика щодо академічної доброчесності:

Обов'язковим є дотримання академічної доброчесності здобувачами, а саме:

- самостійне виконання всіх видів робіт, завдань, форм контролю, передбачених робочою програмою даної навчальної дисципліни;
- посилення на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей;
- дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права;
- надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової) діяльності, використані методики досліджень і джерела інформації.

Неприйнятними у навчальній діяльності для учасників освітнього процесу є:

- використання родинних або службових зв'язків для отримання позитивної або вищої оцінки під час здійснення будь-якої форми контролю результатів навчання або переваг у науковій роботі;
- використання під час контрольних заходів заборонених допоміжних матеріалів або технічних засобів (шпаргалок, конспектів, мікро-навушників, телефонів, смартфонів, планшетів тощо);
- проходження процедур контролю результатів навчання підставними особами.

За порушення академічної доброчесності здобувачі освіти можуть бути притягнені до такої академічної відповідальності:

- зниження результатів оцінювання контрольної роботи, оцінки на занятті, заліку тощо;
- повторне проходження оцінювання (контрольної роботи, заліку тощо);
- призначення додаткових контрольних заходів (додаткові індивідуальні завдання, контрольні роботи, тести тощо);
- проведення додаткової перевірки інших робіт авторства порушника.

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Кафедра загальної, військової та дитячої хірургії
з курсом урології та офтальмології

Політика щодо відвідування та запізнь:

Відвідування всіх видів аудиторних занять (лекцій, практичних занять) є обов'язковим.

Форма одягу: медичний халат, який повністю закриває верхній одяг, або лікарська піжама, шапочка, маска, змінне взуття.

Обладнання: зошит, ручка, методичні вказівки, альбом.

Стан здоров'я: здобувачі хворі на гострі інфекційні захворювання, у тому числі на респіраторні хвороби, до заняття не допускаються.

Здобувач, який спізнився на заняття, може бути на ньому присутній, але якщо в журналі викладач поставив «нб», він повинен його відпрацювати у загальному порядку.

Використання мобільних пристроїв:

Мобільні пристрої можуть бути застосовані здобувачами з дозволу викладача, якщо вони потрібні для виконання завдання.

Поведінка в аудиторії:

Поведінка здобувачів та викладачів в аудиторіях має бути робочою та спокійною, суворо відповідати правилам, встановленим Положенням про академічну доброчесність та етику академічних взаємин в Одеському національному медичному університеті, у відповідності до Кодексу академічної етики та взаємин університетської спільноти Одеського національного медичного університету, Положенням про запобігання та виявлення академічного плагіату у науково-дослідній та освітній роботі здобувачів вищої освіти, науковців та викладачів Одеського національного медичного університету.